

κα δροσάτη στα διαση αυφα συφίζει
& τήγ ακανίσια του ρωκακος κυματίζει.
Δροσοθολίζει

οπόταν ο πλάτανος
γλικά ψιθυρίζει
ατγα προχοροντας
εις ολα τά μεν
του γερου το χερο
γυρεβι φοι.

τα ξεσχυδια του ρουχου εκιματουσαν
εφιγελν ολυ: αυτος μοναχος μενει
μονον η διαφνες που μοσκομυριζαν,
εκν που αυτος επερπατουσε, ετριζαν.

χροματινημενο επφοβαλεν η μερα,
& δροσια & γαλιν εις τον αερα.

Σε γνωριζω άπο την κόψην
Σε γνωριζω άπο την κόψην
γνωριζω ο ο

ετζει ο φονιας τη γικτα οπον το πλιθος
κυκλομενν φοτιά στο πυρομαχην
& μονηρισμιν, & ταραχες & ζαλιν.
σαν τα σκιλια τρυγμουν εις το λαμαλιν.

φοδοκοκυννα μουγουλα δροσατα
ικρο στορια & ματα αμηνγδαλατα.
φγενι απο κν & περνη την πεδιαδα
σχνζιν βουνη λαγγαδια
ο ουφανος η πρασιναδα
το γλυκοτρεχο κυμα εχν μαβράδια

εριμ & μαριμενν οσαν το δραχο
τον γελβονέ, που τηγ καταφα εστανθε,
& δεν εγναλε πλεον μντ' ανθν.

στρνοχοριετε εις καθε φλεβα η θερμη

μεσα στα σοθικαμου εχο τον Αδν.
τα τραγονιδιαμου τα λεγες ολα
& το ρουχο του τραβαλ
αλα αυτος δεν ακον & δεν κυται

& επετα απο κρημα λογια πον καμινουν,
περνουν κουτι τζακισμενο & λαμινουν,

ενα πινανο ολοαπλρο —
εις εκυνη ινσι, & το ινσκονι

εινε κρητα, βαρια & το φεγγαρην
δε βγενη νι σκεπαση απτρο κανένα
οπου λεγη τον ανθρόπον = ελα μ' εμεγα
τ' απερια τ' Ουφανον & την γαλυν
το πελασ καθαροστρετο αναδιν.

Ετζει ισκιος νεου κυπαρισιου μαυρυζην
εγν αιρα τηγ λεπτητουν ακρν δε γγιζην

εαν την ακρυντου ο Ζειρυδος δε γγιζην

εαν την ακρυντου ο Ζειρυδος δε γγιζην
στελνι ακρυντου ισκο οπον μαυριζη

σην το πουλακη εις τα φτερα τη αυφα
πυκνωμενο σα δεντρο απο την λαρνα.

— συγεχιζεται

ΟΙ ΛΑΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΝΟΥΜΑ ΕΛΙΣ Γ 1 55-78

"Ο,τι λουπον σχεδιασην ανάμεσα τους,
στους θεοις ειπωθητε, τους πρωτοτόκους του.
Κλάφην οι θεοι, ταφάχτηκαν οι θεοι.
πέσαν σε σωπή και μείναν άμιλητοι,
Ξέχωρος στη σοφια, δλοκληρωμένος, έφενε-
τικός

δ "Εα, ο πάνασσος, κατάλαβε το σκοπο τους,
"Ενα οπουδαιο σχέδιο ήνάντια σ' αδτρην έπι-
νόηση και έτοιμασε,
Έκανε τρεχυκή τη γητηια του ήνάντια του, ξέ-
χωρη κι άγνια.

Τηγ άπλαγγειε και τηγ έκανε νά μπει σια
νερά,
καθώς έπινο πάνω του ξύνε. Βαθιά κοιμισμέ-
νος κοιτάταν.

"Οταν μπροσμητο έκανε τον 'Αλσον, μουσκε-
μένο στον έπινο,
δ Μοιημον, δ σύμβουλος, δύναμη δεν είχε νά
κανηθει

χαλάφωσε την τανια του, τράβηξε την τά-
ρα του,
τον 'γαλε το φιτοστέφανο του και το φό-
ρεσε αδτρης.

'Αφον πεδοβάλλωσε τον 'Αλσον, τον ξεφαξε.
Το Μαιμον την ίδεσε και τον κλείδωσε.

"Ετσι άφον στέφιωσε πάνω στον 'Αλσον τηγ
κατοκινα του,
έπιασ τον Μοιημον, κρατώντας τον άπο το
σκονι της μύτης.

"Όταν δὲ Ἐα νίκησε καὶ καταπάτησε τοὺς
ἀντιάλους τούς,
στρέφων τὴ δύναμιν τοῦ στοὺς ἔχθροὺς τοὺς,
στὸ ιερὸν τοῦ δῶματος σὲ βαθεῖα γυλῆνη ἀναπαύ-
τηκε,

τ' ὁνόμασε «Ἀπσοί», γιὰ τὰ μνήματα τὸ
προώριστο.

Σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο τόπο θεμέλιωσε τὴ λατρευ-
τικὴ καλύβα τοῦ.

Οὐ "Ἐα καὶ ἡ Νταμικίνα, ἡ σύγνυγός του, κατοί-
κησαν ἐκεῖ λαμπροῖ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. — Τὸ σκοπὸ τους τοῦ Ἀπ-
σοῦ καὶ τοῦ Μονυμού. — Τὴ λατρευτικὴ καλύ-
βα του ὅπως στὸ στ. 6.

—συνεχίζεται

AZTEKOI

42

Τὸ λουλούδι τῆς καρδιᾶς μου ἀνθίζει καὶ ἀ-
πλόνεται γύρῳ στὴ μέση τῆς νύχτας.

Η Τόναν κόρεσε τὸ πάθος της, ἡ θεὰ
Τλασοτεπτλ ἐκόρεσε τὸ πάθος της.

Ἐγώ, ὁ Σιντεότλ, γεννήθηκα στὸν Παφά-
δεισο, ἔρχομαι ἀπὸ τῶν λουλουδιῶν τὸν τάπο-
Εἶμαι τὸ μοναχὸ λουλούδι, τὸ νέο, τὸ λαμπρό.

Ο Σιντεότλ γεννήθηκε ἀπὸ τὸ νεφρὸ θυ-
ρῶς ἥρθε σὲ γέννησι, παλληκάρι, ἀπ' τὸ γα-
λάξιο σπίτι τῶν φαριῶν, νέος, λαμπρὸς θεός.

Ἐρίζει σάν τῶν ἥλιο τὴ λάμψη του ἡ μάνα
του κατοίκησε στὸ σπίτι τῆς αδύης, μὲ χρώ-
ματα ποικίλα σάν τὸ πουλὶ κέτσολ, νέο, λαμ-
πρὸ λουλούδι.

Γεννήθηκα στὴ γῆ, στὴν ἀγορὰ ἀκριβῶς,
θυντός, ἐγὼ δὲ Κετσαλκόατλ, μεγάλος καὶ
λαμπρός.

Ἐθνυκισμένοι νά 'στε κάτιν ἀπὸ τὸ λουλού-
δένιο θάμνο μὲ χρώματα ποικίλα σάν τὸ πουλὶ^{κέτσολ} ἀκοδοτεῖ τὸ κέτσολ, ποὺ τραγουδάει
γιὰ τοὺς θεοὺς ἀκονθεῖ τὸ τραγούδι τοῦ κέ-
τσολ στὸ ποτικιόν τὸ μάκρος ἀκοδοτεῖ τὸν
αδόλ του στὸ ποτικιόν τὸ μάκρος μὲς στὸ
σπίτι τῶν καλαμιῶν.

Ἄλιμον! μακάρι τὰ λουλούδια μου νά
πανεν νὰ πεθανῶντος ἡ σάρκα μας είναι σάν
τὰ λουλούδια, σάν τὰ λουλούδια, ἴδια λουλού-
δια στὸν λουλούδιν τὸν τόπο.

Παῖτε μπάλλα, παῖτε μπάλλα, δὲ ιπηρέτης
μὲ τὴ θαυμαστὴ ἐπιτηδειότητα' παῖτε μπάλ-
λα, δὲ πολιτικος ιπηρέτης κοιτάζετε τον τὸν
ἀκολουθεῖ στὸ σπίτι τον ἀκόμη καὶ τῶν εὐγε-
νῶν δὲ κυθερήνης.

Ω παλληκάρια, δὲ παλληκάρια! Ἀκολο-
θεῖστε τὸ παφάδειγμα τῶν προγόνων σας· γί-
νετε ἀντάξιοι τους στὴν ἀδή τῆς μπάλλας·
ἐγκαταστεῖστε μας στὰ σπίτια σας.

Πάει στὴν ἀγορά, πάνε τὴ Σοκικέταια
στὴν ἀγορά· μιλάει στὴ Χολούλα· φοβίζει
τὴν καρδιὰ μου· φοβίζει τὴν καρδιὰ μου· δὲν
τέλειωσε, τὴν φέρει δὲ ιεράς· ἐκεῖ ποὺ οἱ Εμ-
ποροὶ πουλῶν πράσινα σκουλαρίκια ἀπὸ νε-
φρῶν μπορῶνται νά τὴ δοῦμε, στὸν τόπο τῶν
θυμάτων μπορῶμε νά τὴ δοῦμε.

Κοιμήσου, κοιμήσου, κοιμήσου, δὲ δἰπλωσε τὰ
χέρια μου νά κοιμηθεῖς, ἐγὼ κοιμάμαι, δὲ γυ-
ναίκα.

43

Στὸ Μεξικὸ παρουσιάζεται δὲ θεός· τὸ λά-
βαρό σου ξεδιπλώνεται πρός θλες τίς μεριές,
καὶ δὲ θρηνεῖ κυνές.

Ἐγὼ, ὁ θεός, γνωστα πάλι.

Γνώσα πάλι ἐκεῖ ποὺ γίνονται πολλὲς θυ-
σίες αἵματος· ἐκεῖ, σταν ἡ μέρα μεγαλώνει,
οὐ θεὸ μὲ βλέπουν.

Τὸ ἔργο σου είναι ἔργο μάγου εὐγενῆ· στ'
ἀλήθεια ἔπλασες τὸν ἑαντὸ σου ἀπ' τὴ σάρκα
μας· τὸν ἑαντὸ σου ἔπλασες, καὶ ποιὸς τολ-
μάει νά σε προσθάλλει;

Στ' ἀλήθεια αὐτὸς μὲ προσθάλλει, δὲν τὰ
πάει καὶ μαζί μου οἱ πατέρες μου ἀπ' τὸ
κεφάλι πάσαντε τὶς τίγοις καὶ τὰ φίδια.

Στὸ Τλαλοκάν, στὸ πράσινο σπίτι, παῖζου-
νε μπάλλα, φίχουν τὰ καλάμια.

Ἐμπόρος, ἐμπόρος γιὰ κεῖ ποὺ ἀπλώνονται
ἄφθονα τὰ σύννεφα, ἐκεῖ ποὺ ἡ πυκνὴ διμίζῃ
φτιάνει τὸ νεφόσπιτο τοῦ Τλάλοκ.

Ἐκεῖ μὲ δυνατὴ φωνὴ σηκώνωμα καὶ δυ-
νατὰ φωνάζω.

Νά μὲ ξητείστε προχωρᾶτε, νά ξητείστε
αὐτὰ τὰ λόγια ποὺ είπα, δύοις τρομερός ση-
κώνωμα καὶ δυνατά φωνάζω.

Μετ' ἀπὸ τέσσερες χρονίες θὰ προχωρή-
σων, ἄγνωστοι, ἀναβίωστοι, θὰ κατεβοῦν
στ' ὕδαιο σπίτι, νά ἐνοιδον καὶ νά μάθουν
τὸ δόγμα.

Ἐμπόρος, ἐμπόρος γιὰ κεῖ ποὺ ἀπλώνονται
ἄφθονα τὰ σύννεφα, ἐκεῖ ποὺ ἡ πυκνὴ διμί-
ζῃ φτιάνει τὸ νεφόσπιτο τοῦ Τλάλοκ.

44

Μονάχα θλιβερὰ λουλούδια, θλιβερὰ τρα-
γούδια, εἰναι ἐδῶ στὸ Μεξικό, στὸ Τλατιλόλκο,
αὐτὰ μονάχα ξέρουνε σ' αὐτὸν τὸν τόπο, ἀ-
λίμονο.

Καλὸ είναι νά τὰ ξέρουμε, ίσως καὶ νά
μαστε εὐχάριστοι στὸ Ζωοδότη, μήπως κα-
ταστραφοῦμε, ἐμεῖς οἱ υπήκοοί του, ἀλίμονο.

Τὸν ἔνοργίσματε, είμαστε ἀθλια δύτα μονά-
χα, σκλάβοι· ἀπὸ κατακλυσμό εἰδαμε καὶ
γνωρίσαμε τὴ θλίψη, ἀλίμονο.

Είμαστε ἀναστατωμένοι, πικραμένοι οἱ υ-
πηρέτες σους ἐδῶ στὸ Τλατιλόλκο, στερημένοι
ἀπὸ τροφή, γνωριστήκαμε μὲ τὴ θλίψη, κου-
ραστήκαμε ἀπ' τὸ μόχο, δὲ Ζωοδότη, ἀλ-
ίμονο.

Ο θρῆνος είναι κοντά μας, τὰ δάκρια πέ-
φτουν σὰ θροχή, ἐδῶ στὸ Τλατιλόλκο· καθὼς
οἱ μεξικάνες κατεβαίνουν γιὰ νεφρό, τοὺς ξη-
τιανεύουμε γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τοὺς φίλους
μας, ἀλίμονο.

Κι ἔτσι δύοις δὲ κατενάδες θρώνεται καὶ γίνε-
ται σύννεφο πάνω ἀπ' τὸ θυνόν 'Ατλογιάν,
στὸ Μεξικό, έτσι γίνεται καὶ μὲ μᾶς, δὲ Ζωο-
δότη, ἀλίμονο.

Κι έστις, μεξικάνοι, μπορεῖ νά μᾶς θυμη-